

NOI DESCOPERIRI MONETARE BIZANTINE DIN DOBROGEA (SEC. V-VII)

Gabriel CUSTUREA

Cuvinte cheie: *numismatică, Dobrogea, Imperiul Bizantin*

Key words: *numismatics, Dobruja, Byzantine Empire*

Atenția acordată de cercetători descoperirilor monetare bizantine timpurii din provincia danubiano-pontică¹ primește o nouă justificare prin numărul important de piese pe care le prezentăm în lucrarea noastră. Fără să se lase prea mult așteptate, iată încă 267 de noi monede provenite din săpături sistematice – Adamclisi, Capidava, Hârșova, Pantelimonu de Sus – sau colecții private, care completează în mod fericit informațiile noastre privind economia monetară a Dobrogei. În cazul celor din urmă, frecvența monedelor de același nominal, atelier și an de emisiune poate să indice că printre ele sunt și fragmente de tezaure dispersate. Din păcate, există încă loturi importante care rămân în afara evidenței noastre – Adamclisi, Isaccea, Ostrov (TL), Slava Rusă², Silistra (colecția Papahagi)³ – iar cercetătorii bulgari au publicat doar sporadic unele loturi din sudul Dobrogei – Balcic⁴, Caliacra⁵, Odărți⁶ -, sau tezaure monetare⁷.

Intrând în subiectul cercetării noastre vom începe prin a sublinia câteva aspecte legate de piesele prezentate. Astfel, remarcăm pentru raritatea ei⁸ piesa nr. 2 – 5 *nummia* emisiune de Antiochia a lui Justinus I. De asemenea, piesa cu nr. 102 – *folles* emis la Constantinopol în anul 570/71 – nu este consemnată în cel mai

¹Pentru bibliografia problemei vezi: CUSTUREA 2004-2005, p. 491-492, n.1-6; GÂNDILĂ, 2003-2005, p. 109-112, n.1-10; TORBATOV, 2002a, p. 152-160.

² IACOB, 2007.

³ Colecția este publicată parțial până în momentul actual, vezi: DOBRE, 1995, p. 122-132; OBERLÄNDER TÂRNOVEANU, 1996, p. 97-127.

⁴ DIMITROV, 1982, p. 33-40; DIMITROV, 1995, p. 173-179.

⁵ PARUȘEV, 1991, p. 20-31.

⁶ TORBATOV, 2002a, p. 86-137.

⁷ KUZMANOV, 1975, p. 77-80, ANGELOVA, PENCEV, 1989, p. 38-43; IVANOV, 1995, p. 310-312; TORBATOV, 1998, p. 64-69; vezi mai recent MORRISON, POPOVIĆ, IVANISEVIĆ, 2004, *passim*.

⁸ În vasta colecție a MINAC este unicul exemplar, Cf. POENARU – BORDEA, OCHEȘEANU, POPEA, 2004, p. 22-32.

nou determinant cu *officina* €, ca de altfel și cea de la nr. 111 – jumătate de *folliis*, emis la Constantinopol în anul 571/72- pentru care nu este consemnată *officina* B⁹. Să mai precizăm că piesele nr. 202 și 262 – *folliis* emiși la Constantinopol în timpul lui Mauriciu Tiberiu -, au legende ce se constituie în variante la catalogul amintit¹⁰.

Ținând seama de mărimea lotului, dar și de studiile foarte recente privind moneda bizantină timpurie pe teritoriul Dobrogei¹¹, se impune să facem câteva precizări referitoare la circulația acestor nominaluri. Nu mai există nici o îndoială că după dezastrul de la Adrianopol (378), apoi raidurile succesive din secolul al V-lea p.Chr., economia monetară a provinciei se găsea într-o stare precară¹², dar reformele inițiate de Anastasius I au repus-o în stare de funcționare. Să mai adăugăm aici și politica de refacere a orașelor și fortificațiilor începută de împărat și continuată de urmașii săi, care a dat, de asemenea, un impuls circulației monetare în zonă. Se observă apariția monedelor reformate de la Anastasius I mai întâi în marile orașe ale provinciei și în fortificații și doar simbolic în mediul rural¹³. Se constată că sub loviturile repetate ale raidurilor de pradă mediul rural se depopulează, locuitorii refugiindu-se la adăpostul zidurilor orașelor¹⁴. Apare astfel fenomenul de ruralizare a orașelor provinciei, fenomen care se întâlnește în întregul imperiu. De asemenea, nu mai există nici o îndoială că fortificațiile care au rezistat raidurilor avaro-slave au fost părăsite la un moment dat de apărătorii lor, care s-au retras în marile orașe¹⁵.

Înainte de a continua am dori să facem câteva precizări cu privire la descoperirile monetare. Întemeiați pe lipsa descoperirilor monetare de peste patru decenii, ca și pe lipsa unor informații din periegheze, despre vreo așezare antică în zona Pecineaga, înclinăm să credem că monedele din colecția V.Țințu, locuitor al acestei comune își au locul de găsimă cu foarte mare probabilitate în Mangalia. În același registru, considerăm că piesele de aur descoperite la începutul secolului al XX-lea la Pantelimonu de Sus – Ulmetum aparțin unui mic depozit¹⁶, neremarcat la timpul său datorită modului "industrial" de săpătură. Se cuvine să menționăm că piesa nr. 220, descoperită la Târgușor-Ester marchează un nou punct pe harta descoperirilor, alături de așezarea de la nord-est de Ester¹⁷.

Din analiza descoperirilor monetare se constată că dintr-un număr de 101

⁹ HAHN, 1975, p.95, nr. 43 c și p.97, nr. 44 c.

¹⁰ HAHN, 1973 p. 112, nr. 65 C, p. 113, nr. 67D.

¹¹ CUSTUREA, 2004-2005, p. 491-536; CUSTUREA, CLIANTE, 2006, p. 423-434; GÂNDILĂ, 2003-2005, p. 109-166; GÂNDILĂ, 2007, p. 607-623, OBERLÄNDER-TÂRNOVEANU, 2003, p. 341-410; TORBATOV, 2002a, p. 86-137.

¹² OBERLÄNDER-TÂRNOVEANU, 2003, p.346.

¹³ CUSTUREA, 2004-2005, p. 493.

¹⁴ ZUGRAVU, 2005, p. 88-114; SÂMPETRU, 1994, p. 96-115.

¹⁵ Asupra destrămării limes-ului dobrogean și a vieții urbane din regiune, vezi MADGEARU, 1997a, p. 138-149; MADGEARU, 1997b, p. 315-336; MADGEARU, 1998, p. 221-228; MADGEARU, 2007, p. 151-168; BOUNEGRU, ADUMITROAEI, 2005-2006, p. 259-282.

¹⁶ Vezi tezaurele cu monede din metal prețios descoperite pe teritoriul Dobrogei: Cernavodă, Ostrov, Slava Rusă, Zaldapa, cf. CUSTUREA 2004-2005, p. 529-534.

¹⁷ Un număr de alte trei piese au fost găsite în aceeași zonă, dar din cauza unei erori de redactare ele apar cu alt loc de descoperire, cf. CUSTUREA, VERTAN, TALMAȚCHI, 1999, p. 355, nr. 2088-2090.

puncte în 40 s-a descoperit doar câte o monedă¹⁸, fapt ce probează slaba circulație monetară în mediul rural provincial. Cele cinci puncte în care s-au descoperit în mod exclusiv monede de la Focas (Corbu de Sus, Eforie, Iulia, Lazu și Osmancea), contrazic aprecierile conform cărora circulația monetară din acel timp a fost sistată și *limes*-ul abandonat. Între anii 614-619, în urma marilor raiduri avaro-slave, economia de schimb a provinciei este bulversată, chiar și în marile orașe, rămânând până spre anul 680 doar slabe urme ale acesteia. Nu putem fi de acord cu afirmațiile cercetătorului bulgar S.Torbatov, care consideră că sistemul defensiv al Dobrogei este anihilat în anii 80 ai secolului al VI-lea¹⁹. Întreaga evidență numismatică contrazice o astfel de ipoteză. Economia monetară capătă un caracter insular, limitându-se la marile orașe și zonele adiacente lor până în deceniul al doilea al secolului al VII-lea. Să mai remarcăm faptul că înmulțirea monedelor de metal prețios în a doua jumătate al secolului al VII-lea relevă aspectul militar al penetrației monetare din epocă²⁰. Vor trece aproape trei secole până la reluarea penetrației, mai apoi a circulației monedei bizantine pe teritoriul danubiano-pontic.

¹⁸ CUSTUREA, 2004-2005, p. 506-528; GÂNDILĂ, 2003-2005, p. 129-144.

¹⁹ TORBATOV, 2002b, p. 424-433 și p. 463.

²⁰ Vezi descoperirile izolate de la Agighiol, Histria – sat, Lunca , Niculițel, Silistra și tezaurul de la Valea Teilor.

CATALOG

ADAMCLISI-TROPAEUM TRAIANI

Justin I

1. AE ↑ 15,60 g, 29 mm,
MIBE, p. 96, nr. 13, M,
CON, € , a: 518-522.

2. AE ↓ 1,75 g, 14,5 mm,
MIBE, p. 104, nr. 67, €,
ANT, a: 522-527.

Justinian I

3. AE ↓ 8,03 g, 22x21 mm,
MIBE, p. 128, nr. 91, K,
CON, A, a: 537.
4. AE ↓ 19,38 g, 41 x 39 mm,
MIBE, p. 129, nr. 95 a, M,
CON, B, a: X/III = 539/40.

Justin II

5. AE ↓ 12,28 g, 32 x 28 mm,
MIB II, p. 98, nr. 46 a, M,
NIK, A, a: 4 = 569/70.
6. AE ↓ 6,75 g, 19 mm,
MIB II, p. 96, nr. 44 a, K,
CON, ?, a: 4 = 569/70.
7. AE ↓ 7,28 g, 24 mm,
MIB II, p. 97, nr. 44 d, K.
CON, Γ , a: 9 = 570/71.
8. AE ↑ 6,00 g, 23 mm,
MIB II, p. 99 nr. 51-K, var,
KYZ, a: III 9 = 573/74.
9. AE ↓ 11,03 g, 27 mm,
MIB, II, p. 99, nr. 50a, M,
KYZ, A, a:X = 574/75.

BAIA

Justin II

10. AE ↖ 14,46 g, 31,5x30,5 mm,
MIB II, p. 94, nr. 43a, M,
CON, B a: II/II = 568/69.

CAPIDAVA

Justin I

11. AE ↓ 6,21 g, 25x22,5 mm,
MIBE, p. 97, nr. 19, K,
CON, B, a: 522-527.

Justinian I

12. AE ↓ 15,27 g, 29 mm,
MIBE, p. 126, nr. 84, M,
CON, A, a: 527-537.
13. AE ↓ 6,77 g, 27x24,5 mm,
MIBE, p. 131, nr. 96, K,
CON, A, a: XII ? = 538/39?
14. AE ↘ 21,25 g, 40,5x38mm,
MIBE, p. 129, nr. 95 a, M,
CON, Γ , a: X/II/II = 540/41.
15. AE ↓ 16,60 g, 35x32 mm,
MIBE, p. 129, nr. 95 a, M,
CON, Δ, a: X/14/III = 546/47.
16. AE ↓ 3,47 g, 19 mm,
MIBE, p. 133, nr. 96, K,
CON, A?, a: XXX/ 411 = 563/64.

Justin II

17. AE ↓ 6,06 g, 23x31,5 mm,
MIB, II, p. 96, nr. 44 a, K,
CON, Γ , a: II = 566/67.

18. AE ↓ 4,63 g, 20 mm,
MIB II, p. 102, nr. 70c, K,
TES, a: € = 569/70.

Mauriciu – Tiberiu

19. AE ↓ 4,80 g, 21 mm,
MIB II, p. 124, nr. 113D, K,
TES, a: /II = 588/89.

DUNĂRENI-SACIDAVA

Anastasius I

20. AE ↓ 7,66 g, 24 mm,
MIBE, p. 86, nr. 23, M,
CON, A , a: 507-512.

21. AE ↓ 7,80 g, 21,5 mm,
MIBE, p. 86, nr. 23, M,
CON, B , a: 507-512.

22. AE ↑ 18,35 g, 38x31,5 mm,
MIBE, p. 87, nr. 27, M,
CON, A , a: 512-517.

23. AE ↓ 15,68 g, 31 mm,
MIBE, p. 87, nr. 27, M,
CON, Γ , a: 512-517.

24. AE ↓ 15,23 g, 32x30,5 mm,
MIBE, p. 87, nr. 27, M,
CON, € , a: 512-517.

25. AE ↓ 8,50 g, 27 mm,
MIBE, p. 88, nr. 33, K,
CON, A , a: 512-517.

26. AE ↑ 9,45 g, 27,5 mm,
MIBE, p. 88, nr. 33, K,
CON, Γ , a: 512-517.

27. AE ↓ 16,62 g, 34x32 mm,
MIBE, p. 87, nr. 28 b, M,
CON, € , a: 517/18.

Justinus I

28. AE. ↓ 14,66 g, 31 mm,
MIBE, p. 76, nr. 11, M,
CON, B , a: 518-522.

29. AE ↓ 17,82 g, 34,5 x 29 mm,
MIBE, p. 96, nr. 11, M,
CON, Γ , a: 518-522.

30. AE ↓ 18,00 g, 32,5 mm,
MIBE, p. 96, nr. 11, M
CON, € , a: 518-522.

31. AE ↓ 15,24 g, 29,5 mm,
MIBE, p. 96, nr. 11, M,
CON, € , a: 518-522.

32. AE ↓ 15,50 g, 32 mm,
MIBE, p. 96, nr. 11, M,
CON, ? , a: 518-522.

33. AE ↑ 8,30 g, 25,5x24 mm,
MIBE, p. 102, nr. 56, K,
KYZ, B , a: 518-522.

34. AE ↓ 17,37 g, 29,5 mm,
MIBE, p. 96, nr. 12, M,
CON, A , a: 522-527.

35. AE ↓ 16,58 g, 31 mm,
MIBE, p. 96, nr. 12, M,
CON, B , a: 522-527.

36. AE ↑ 7,02 g, 24,5 mm,
MIBE, p. 97, nr. 19, K,
CON, B , a: 522-527.

37. AE ↑ 5,87 g, 25 mm,
MIBE, p. 97, nr. 19, K,
CON, Γ , a: 522-527.

38. AE ↘ 7,60 g, 24 mm,
MIBE, p. 100, nr. 42 a, K,
NIK, B, a: 518-527.

39. AE ↘ 7,58 g, 25 mm,
MIBE, p. 100, nr. 42 a, K,
NIK, B, a: 518-527.

Justin I și Justinian I sau
Justinian I

40. AE ↓ 10,60 g, 27,5x25,5 mm,
MIBE, p. 111(142), nr. 10(125
sau N125), M,
ANT, Γ, a: 527.

Justinian I

41. AE ↓ 17,98 g, 32x30 mm,
MIBE, p. 126, nr. 84, M,
CON, A, a: 527-537.

42. AE ↑ 17,32 g, 30 mm,
MIBE, p. 126, nr. 84, M,
CON, A, a: 527-537.

43. AE ↘ 16,96 g, 31x28,5 mm,
MIBE, p. 126, nr. 84, M,
CON, A, a: 527-537.

44. AE ↓ 14,91 g, 30 mm,
MIBE, p. 126, nr. 84, M,
CON, Γ, a: 527-537.

45. AE ↓ 12,42 g, 29 mm,
MIBE, p. 126, nr. 84, M,
CON, Γ, a: 527-537.

46. AE ↑ 17,60 g, 31x29 mm,
MIBE, p. 126, nr. 84, M,
CON, Δ, a: 527-537.

47. AE ↓ 17,02 g, 32x30 mm,
MIBE, p. 126, nr. 84, M,
CON, Δ, a: 527-537.

48. AE ↓ 15,05 g, 29,5 mm,
MIBE, p. 126, nr. 84, M,
CON, ?, a: 527-537.

49. AE ↑ 15,68 g, 30 mm,
MIBE, p.128, nr. 88, M,
CON, Ε, a: 527-537.

50. AE ↓ 14,98 g, 30 mm,
MIBE, p. 127, nr. 87, M,
CON, Γ, a: 527-537.

51. AE ↓ 14,93 g, 28 mm,
MIBE, p.127, nr. 87, M,
CON, Ε, a: 527-537.

52. AE ↑ 8,75 g, 24 mm,
MIBE, p.128, nr. 90, K,
CON, A, a: 527-537.

53. AE ↓ 7,40 g, 25,5x24,5 mm,
dublă frapă Rv.,
MIBE, p.128, nr. 90, K,
CON, A, a: 527-537.

54. AE ↑ 7,14 g, 25x22 mm,
MIBE, p.128, nr. 90, K,
CON, A, a: 527-537.

55. AE ↑ 6,92 g, 28x21,5 mm,
MIBE, p.128, nr. 90, K,
CON, A, a: 527-537.

56. AE ↑ 7,75 g, 22,5x21 mm,
MIBE, p.128, nr. 90, K,
CON, Γ, a: 527-537.

57. AE ↗ 6,80 g, 24x22 mm,
MIBE, p.128, nr. 90, K,
CON, Δ, a: 527-537.

58. AE ↓ 8,90 g, 27x24 mm,
MIBE, p.128, nr. 90, K,
CON, Ε, a: 527-537.

59. AE ↓ 6,03 g, 22,5x21,5 mm,
MIBE, p.128, nr. 90, K,
CON, Ε, a: 527-537.

60. AE 17,17 g., 31 mm,
MIBE, p. 127, nr. 85, M,
CON, A, a: 537/38.
61. AE 9,83 g, 26,5 mm,
MIBE, p. 131, nr.96, K,
CON, A, a: XII= 538/39.
62. AE 10,30 g, 28 mm,
dublă frapă Rv.,
MIBE, p. 132, nr. 96, K,
CON, Γ , a: XIII= 539/40.
63. AE 12,11 g, 28,5x26,5 mm,
MIBE, p. 160, nr. 196, K,
KAR, SO , a: XIII = 539/40.
64. AE 10,40 g, 31,5x29 mm,
MIBE, p. 132, nr. 96, K,
CON, Γ , a: X/II/II = 540/41.
65. AE 9,28 g, 29,5 mm,
MIBE, p. 141, nr. 121, K,
KYZ, a: X/ = 542/43.
66. AE 9,73 g, 26 mm,
MIBE, p. 132 nr. 96, K,
CON, A , a: X/ /III=544/45.
67. AE 9,87 g, 28x26 mm,
MIBE, p. 138, nr. 116 b, K,
NIK, a: X/ /II = 544/45.
68. AE 5,84 g, 21x19 mm,
MIBE, p. 153, nr. 169 a, IS,
TES, a: 538-552.
69. AE 6,52 g, 20 mm,
MIBE, p.153, nr. 169 d, IS,
TES, a:552-562.
70. AE 10,12 g, 26x24 mm,
MIBE, p. 150, nr. 155 d, K,
ANT, a: XXX = 556/57.
71. AE 18,72 g, 32,5 mm,
MIBE, p. 148, nr. 147 a, M,
ANT, A , a: X/X/XI = 557/58.
72. AE 19,13 g, 32 mm,
MIBE, p. 148, nr. 147 a, M,
ANT, Γ , a: X/X/XI = 557/58.
73. AE 13,83 g, 29 mm,
MIBE, p. 130, nr. 95 a. M,
CON, B , a: X/X/X/I = 557/58.
74. AE 3,70 g, 17,5x15 mm,
MIBE, p. 133, nr. 99, I,
CON, a: X/X/X/II = 558/59.
75. AE 2,53 g, 14,5 mm,
MIBE, p. 138, nr. 118 a, I,
NIK, a: X/XX/II = 558/59.
76. AE 6,26 g, 24,5x23 mm,
MIBE, p. 157, nr. 180, K,
TES, a: ? = 562-565.
77. AE 5,00 g, 22x20,5 mm,
MIBE, p. 157, nr. 180, K,
TES, a: XXX/ = 563/64.
78. AE 8,95 g, 29,5x28 mm,
MIBE, p. 131-132, nr. 96, K,
CON,Δ,a: X? = ?(538/39-546/47).
- Justin II
79. AE 5,00 g, 22,5x21 mm,
MIB, II, p. 102, nr. 68b, K,
TES, a:I = 565/66.
80. AE 5,50 g, 20,5x19 mm,
MIB II, p. 102, nr. 68 b, K,
TES, a: II = 566/67.
81. AE 4,25 g, 23x21,5 mm,
MIB, II, p. 102, nr. 68 b, K,
TES, a: III = 567/68.

82. AE ↓ 4,72 g, 19,5 mm,
MIB, II, p. 102, nr. 70a, K,
TES, a: Δ = 568/69.
83. AE ↓ 6,20 g, 21 mm,
MIB, II, p. 102, nr. 70 a, K,
TES, a III = 568/69.
84. AE ↑ 12,28 g, 28 mm,
MIB, II, p. 94, nr. 43 a, M,
CON, A, a: 4 = 569/70.
85. AE ↑ 13,15 g, 29x27,5 mm,
MIB II, p. 94, nr. 43 a, M,
CON, B, a: 4 = 569/70.
86. AE ↓ 14,90 g, 32x29,5 mm,
MIB II, p. 94, nr. 43 a, M,
CON, Δ, a: 4 = 569/70.
87. AE ↓ 7,15 g, 23 mm,
MIB II, p. 94, nr. 44 a, K,
CON, B, a: 4 = 569/70.
88. AE ↓ 6,05 g, 22x20,5 mm,
MIB II, p. 102nr. 70 a, K,
TES, a: € = 569/70.
89. AE ↓ 5,87 g, 22,5 x 20 mm,
MIB II, p. 102, nr. 70 c, K,
TES, a: € = 569/70.
90. AE ↓ 5,40 g, 24x18 mm,
MIB, II, p. 102 nr. 70 c, K,
TES, a: €, = 569/70.
91. AE ↓ 5,50 g, 20 mm,
MIB II, p. 102, nr. 70 a, K,
TES, a: € = 569/70.
92. AE ↓ 5,23 g, 21x19,5 mm,
MIB II, p. 102 nr. 70 a, K,
TES, a: 4 = 569/70.
93. AE ↓ 4,90 g, 21,5x20,5 mm,
MIB II, p. 102, nr. 70 a, K,
TES, a: € = 569/70.
94. AE ? 4,90 g, 21,5x19 mm,
MIB II, p. 102, nr. 68 b, K,
TES, a: 4 = 569/70.
95. AE ↓ 4,70 g, 19x17 mm,
MIB II, p. 102, nr. 68 b, K,
TES, a: 4 = 569/70.
96. AE ↙ 15,70 g, 29,5 mm,
MIB II, p. 95, nr. 43 d, M,
CON, B , a: 9 = 570/71.
97. AE ↓ 14,45 g, 29 mm,
MIB II, p. 94, nr. 43 a, M,
CON, B , a: 9 = 570/71.
98. AE ↖ 13,90 g, 28,5 mm,
MIB II, p. 94, nr. 43 a, M,
CON, B , a: 9 = 570/71.
99. AE ↓ 14,40 g, 32x30,5 mm,
MIB II, p. 95, nr. 43 c, M,
CON, Γ , a: 9 = 570/71.
100. AE ↑ 15,35 g, 31 mm,
MIB II, p. 95, nr. 43 d, M,
CON, €, a: 9 = 570/71.
101. AE ↘ 15,25 g, 29,5 mm,
MIB II, p. 95, nr. 45 d, M,
CON, €, , 9 = 570/71.
102. AE ↑ 14,70 g, 28 mm,
MIB II, p. 95, nr. 43 c, M,
CON, €, off. inedită,
a: 9 = 570/71.
103. AE ↑ 8,00 g, 25x23,5 mm,
MIB II, p. 96. nr. 44 a, K,
CON, B , a: 41 = 570/71.

104. AE ↑ 12,60 g, 32x30 mm,
MIB II, p. 98, nr. 46 a, M,
NIK, B , a: $\overline{\Gamma}$ = 570/71.
105. AE ↑ 6,85 g, 23,5x21,5 mm,
MIB II, p. 98, nr. 47 a, K,
NIK, a: $\overline{\Gamma}$ = 570/71.
106. AE ↓ 6,10 g, 24x22,5 mm,
MIB II, p. 98, nr. 47 a, K,
NIK, a: $\overline{\Gamma}$ = 570/71.
107. AE ↓ 4,61 g, 22 mm,
MIB II, p. 102, nr. 70 b, K,
TES, a: $\overline{\Gamma}$ = 570/71.
108. AE ↘ 14,37 g, 29 mm,
MIB II, p. 94, nr. 43 a, M,
CON, A , a: $\overline{\Gamma}$ = 571/72.
109. AE ↘ 14,00 g, 29 mm,
MIB , II, p. 94, nr. 43 a, M,
CON, € , a: $\overline{\Gamma}$ = 571/72.
110. AE ↑ 13,40 g, 29 mm,
MIB II, p. 94, nr. 43 a, M,
CON, € , a: $\overline{\Gamma}$ = 571/72.
111. AE ↘ 8,60 g, 24x22,5 mm,
MIB II, p. 97, nr. 44 c, K,
CON, B, off. inedită, a: $\overline{\Gamma}$ = 571/72.
112. AE ↓ 14,35 g, 29,5 mm,
MIB II, p. 98, nr. 46 b, M,
NIK, B , a: $\overline{\Gamma}$ = 571/72.
113. AE ↓ 13,42 g, 29 mm,
MIB, II, p. 98, nr. 46 a, M,
NIK, B , a: $\overline{\Gamma}$ = 571/72.
114. AE ↓ 5,48 g, 23x20,5 mm,
MIB II, p. 98, nr. 47 a, K,
NIK, a: $\overline{\Gamma}$ = 571/72.
115. AE ↓ 14,90 g, 29,5 mm,
MIB, II, p. 95, nr. 43 d, M,
CON, A , a: $\overline{\Gamma}$ /II = 572/73.
116. AE ↖ 16,00 g, 32x30 mm,
MIB, II, p. 95, nr. 43 d, M,
CON, B , a: $\overline{\Gamma}$ /II = 572/73.
117. AE ↓ 12,46 g, 28,5x27 mm,
MIB II, p. 98, nr. 46 a, M,
NIK, A, a: $\overline{\Gamma}$ /II = 572/73.
118. AE ↑ 13,52 g, 29 mm,
MIB II, p. 98, nr. 46 a, M,
NIK, B, a: $\overline{\Gamma}$ /II = 572/73.
119. AE ↓ 5,60 g, 24 mm,
MIB, II, p. 99, nr. 51 b, K,
KYZ, a: $\overline{\Gamma}$ / II = 572/73.
120. AE ↓ 5,60 g, 20 mm,
MIB, II, p. 102, nr. 70 a, K,
TES, a: $\overline{\Gamma}$ II? = 572/73 ?
121. AE ↓ 6,28 g, 22x20 mm,
MIB, II, p. 102, nr. 70 b, K,
TES, a: ? = 569/70-572/73.
122. AE ↓ 12,70 g, 30,5 mm,
MIB, II, p. 94, nr. 43 c, M,
CON, € , a: $\overline{\Gamma}$ /II/I = 573/74.
123. AE ↓ 5,40 g, 21x19 mm,
MIB, II, p. 98, nr. 47 a, K,
NIK, a: $\overline{\Gamma}$ /II = 573/74.
124. AE ↓ 12,70 g, 29,5x28 mm,
MIB, II, p. 98, nr. 46 a, M,
NIK, B , a: X = 574/75.
125. AE ↑ 7,30 g, 23x21 mm,
MIB, II, p. 98, nr. 47 a, K,
NIK, a: X = 574/75.

126. AE ↓ 6,22 g, 22,5x21 mm,

MIB, II, p. 98, nr. 47 a, K,
NIK, a: X = 574/75.

127. AE ↑ 13,18 g, 30 mm,

MIB, II, p. 99, nr. 50 b, M,
KYZ, B, a: X = 574/75.

128. AE ↓ 5,87 g, 21 mm,

MIB, II, p. 102, 70 c, K,
TES, a: X = 574/75.

129. AE ↓ 6,42 g, 21,5 x19,5 mm,

MIB II, p. 102, nr. 70 e ?, K,
TES, a: X(?) = 574/75?.

130. AE ↓ 5,25 g, 20 mm,

MIB, II, p. 102, nr. 70 e, K,
TES, a: XI = 575/76.

131. AE ↓ 5,88 g, 20 mm,

MIB, II, p. 102, nr. 70 e, K,
TES, a: XI = 575/76.

132. AE ↓ 6,22 g, 21,5x19,5 mm,

MIB, II, p. 102, nr. 70 a, K,
TES, a: ? = 568/69-575/76.

133. AE ↓ 5,54 g, 20 mm,

MIB, II, p. 102, nr. 70 e, K,
TES, a: ? = 574/75-576/77.

134. AE ↓ 6,88 g, 18,5 mm,

MIB, II, p. 102, nr. 70 f, K,
TES, a: XI/II = 577/78.

135. AE ↑ 2,58 g, 14,5 mm,

MIB, II, p. 97, nr. 45, C,
CON, Δ, a: 565-578.

136. AE ↓ 5,73 g, 21x19 mm,

MIB, II, p. 96-97, nr. 44 ?, K,
CON, B, a: ?/II/II = ??

Tiberiu II

137. AE ↖ , 6,45 g, 26 mm,

MIB II, p. 106, nr. 29, XX,
CON, a : 578.

Mauriciu Tiberiu

138. AE ↓ 6,80 g, 19 mm,

MIB, II, p. 124, nr. 112D, K,
TES, a: III = 584/85.

139. AE ↓ 5,05 g, 20 mm,

MIB, II, p. 124, nr. 112, D, K,
TES, a: III = 584/85.

140. AE ↓ 5,22 g, 22 x18 mm,

MIB II, p. 124, nr. 112 D, K,
TES, a: III? = 584/85?.

141. AE ↓ 4,30 g, 20 mm,

MIB, II, p. 124, nr. 113 D, K,
TES, a: V/II = 588/89.

142. AE ↓ 5,40 g, 20 mm,

MIB, II, p. 124, nr. 113 D, K,
TES, a: VI/II = 589/90.

143. AE ↓ 12,35 g, 29 mm,

MIB, II, p. 112, nr. 65Da, M,
CON, E, a : X/I = 592/93.

144. AE ↓ 13,13 g, 26,5 mm,

MIB, II, p. 114, nr. 67D, M,
CON, E, a : X/I = 592/93.

145. AE ↓ 5,35 g, 22 mm,

MIB, II, tip general, K,
Portret cu coif și panaș.
??, a : XII = 593/94.

HÂRȘOVA

Justin II

146. AE ↓ 6,27 g, 19,5 mm,
MIB, II, p. 102, nr. 70 f, K,
TES, a: XI/II = 577/78.

IGLIȚA- TROESMIS (EST)

Anastasius I

147. AE ↓ 14,32 g, 31x30 mm,
MIBE, p. 87, nr. 27, M,
CON, Γ , a:507-517.

148. AE ↓ 15,35 g, 35 mm,
MIBE, p. 87, nr. 27, M,
CON Δ, a: 512-517.

Justin I

149. AE ↓ 15,32g, 31,5x29 mm,
MIBE, p. 96, nr. 11, M,
CON, Γ , a: 518-522

150. AE ↓ 9,55 g, 28 mm,
MIBE, p. 96, nr. 11, M,
CON, Γ , a:518-522.

Justinian I

151. AE ↓ 13,02 g, 28 mm,
MIBE, p. 126, nr. 84, M,
CON, ? , a:527-537.

152. AE ↑, 7,04 g, 23 mm,
MIBE, p. 128, nr. 90, K,
CON, a: 527-537.

153. AE ↓ 7,04 g, 23,5x22 mm,
MIBE, p. 128, nr. 90, K,
CON, a: 527-537.

154. AE ↓ 4,85 g, 19 mm,
MIBE, p. 128, nr. 92, I,
CON, a: 527-537.

155. AE ↓ 4,28 g., 19 mm,
MIBE, p. 128, nr. 92, I,
CON, a: 527-537.

156. AE ↓ 2,69 g, 21x16,5 mm,
MIBE, p. 128, nr. 92, I,
CON, a: 527-537.

157. AE ↓ 4,80 g, 26x24,5 mm,
MIBE, p. 144, nr. 136, K,
ANT, Γ , a:536/37.

158. AE ↙ 11,10 g, 27,5 mm,
MIBE, p. 132, nr. 96, K,
CON, Δ, a: XII = 538/39.

159. AE ↓ 19,41 g, 32 mm,
MIBE, p. 130, nr. 95 a, M,
CON, Ε , a : X/X/II = 548/49.

160. AE ↓, 4,29 g, 19 mm,
MIBE, p. 133, nr. 99, I,
CON, a: X/X/II/I = 549/50.

161. AE ↓ 15,14 g, 31x28 mm,
MIBE, p. 130, nr. 95 a, M,
CON, A, a: X/X/Ϣ II /II = 555/56

162. AE ↑ 17,98 g, 32,5 mm,
MIBE, p. 139, nr. 12 a, M,
KYZ, B, a:X/X/Ϣ II /I = 555/56.

163. AE ↑ 3,65 g, 15 mm,
MIBE, p. 138, nr. 118a, I,
NIK, a: IX/X/X = 557/58.

164. AE ↘ 5,37 g, 25x21,5 mm,
MIBE, p. 157, nr. 180, K,
TES, a: XXX/VII =563/64

165. AE ↓ 2,98 g, 21,5 mm, ruptă,
MIBE, p. 157, nr. 180, K,
TES, a: XXX/Ϣ III = 563/64.

Justin II

166. AE ↓ 15,22 g, 30,5 mm,
MIB, II, p. 93, nr. 43 a, M,
CON, B, a: I=565/66.
167. AE ⚡ 7,37 g, 23,5 mm,
MIB, II, p. 96, nr. 44 a, K,
CON, B, a: III =567/68.
168. AE ↓ 5,75 g, 20,5x19 mm,
MIB, II, p. 101, nr. 68 a, K,
TES, a: III = 567/68.
169. AE ⚡ 5,48 g, 22x20 mm,
MIB, II, p. 101, nr. 68 a, K,
TES, a: III = 567/68.
170. AE ↑ 13,20 g, 28 mm,
MIB, II, p. 94, nr. 43 a, M,
CON, C, a: II/II = 568/69.
171. AE ↓ 5,45 g, 23x21 mm,
MIB, II, p. 102, nr. 70a, K,
TES, a: Δ=568/69.
172. AE ⚡ 4,80 g, 19 mm,
MIB, II, p. 102, nr. 70 a, K,
TES, a: Δ = 568/69.
173. AE ↘ 14,54 g, 30 mm,
MIB, II, p. 94, nr. 43 a, M,
CON, C, a: 4 = 569/70.
174. AE ↑ 12,19 g, 28,5 x27 mm,
MIB, II, p. 94, nr. 43 a, M,
CON, C, a: 4 = 569/70.
175. AE ↓ 5,67 g, 20x19 mm,
MIB, II, p. 102, nr. 70 a, K,
TES, a: C = 569/70.
176. AE ↓ 5,60 g., 21,5x19 mm,
MIB, II, p. 102, nr. 70a, K,
TES, a: C=569/70
177. AE ↓ 5,30 g., 18,5 mm
MIB, II, p. 102, nr. 70 a, K,
TES, a: 4 = 569/70.
178. AE ↓ 14,03 g, 29,5x28 mm,
MIB, II, p. 94, nr. 43 a, M,
CON, A, a: 9 = 570/71.
179. AE ↘ 7,77 g, 24x21,5 mm,
MIB II, p. 97, nr. 44 d, K,
CON, A, a: 9 ? = 570/71 ?
180. AE ⚡ 12,39 g, 27,5 mm,
MIB II, p. 98, nr. 46 a, M,
NIK, A, a: 9 = 570/71.
181. AE ↑ 10,34 g, 29x26 mm,
MIB, II, p. 98, nr. 46 a, M,
NIK, B, a: 9 = 570/71.
182. AE ↓ 4,32 g, 20x19 mm,
MIB II, p. 102, nr. 70 c, K,
TES, a: 9 = 570/71.
183. AE ↑ 11,37 g, 27 mm,
MIB, II, p. 94, nr. 43 a, M,
CON, A, a: 9I = 571/72.
184. AE ↓, 7,52 g, 23 mm,
MIB, II, p. 97, nr. 44d, K,
CON, B, a: 9I=571/72.
185. AE ↑ 14,44 g, 29x27,5 mm,
MIB, II, p. 98, nr. 46 a, M,
NIK, B, a: 9I = 571/72.
186. AE ↓ 6,66 g, 18 mm,
MIB, II, p. 102, nr. 70 a, K,
TES, a: Z = 571/72
187. AE ↓ 5,46 g, 21x20 mm,
MIB II, p. 102, nr. 70a, K,
TES, a: Z= 571/72.

188. AE ↓ 3,07 g, 19,5x17 mm,
dublă frapă Av.,
MIB II, p. 102, nr. 71, I,
TES, a: Z = 571/72.
189. AE ↓ 13,97 g, 32x27 mm,
MIB, II, p. 98, nr. 46 a, M,
NIK, A, a: /I? = 571/72sau 572/73.
190. AE ↓ 12,64 g, 30 mm,
MIB, II, p. 100, nr. 56 a(57 a), M,
ANT, Γ, a: II = 572/73.
191. AE ↓ 6,80 g, 23x22 mm,
MIB, II, p. 98, nr. 47 a, K,
NIK, a: I/II = 573/74.
192. AE ↑ 7, 20 g, 21 mm,
MIB, II, p. 99, nr. 51b, K,
KYZ, a: /III = 573/74.
193. AE ↓ 15,28 g, 29 mm,
MIB, II, p. 94, nr. 43 a, M,
CON, B, a: X = 574/75.
194. AE ↓ 6,20 g, 20 mm,
MIB, II, p. 102, nr. 70e, K,
TES, a: X=574/75.
195. AE ↓ 5,85 g, 21x19,5 mm,
MIB, II, p. 102, nr. 70 f, K,
TES, a: XI/II = 577/78.
196. AE ↓ 4,44 g, 19 mm,
MIB, II, p. 102, nr. 70 f, K,
TES, a: XI/II = 577/78.
197. AE ↘ 1,14 g, 14,5 mm,
MIB, II, p. 97, nr. 45, €,
CON, a: 565-578.
198. AE ↑ 14,50 g, 29 mm,
MIB, II, p. 93-95, nr. 43 a, M,
CON, A, a: ?/II = 565-578.
- Tiberiu II
199. AE ↓ 5,60 g, 27,5x26 mm,
MIB, II, p. 105(106), nr. 24(35), M,
CON(NIK), ?, a: I = 580/81.
200. AE ↓ 4,03 g, 22 mm,
MIB, II, p. 106, nr. 31A, X,
CON, a: 578/582.
- Mauriciu Tiberiu
201. AE ↓ 5,13 g, 21 mm,
MIB, II, p. 123, nr. 112 B, K,
TES, a: I(II)= 582/83.
202. AE ↓ 12,61 g, 31x28,5 mm,
MIB, II, p. 112, nr. 65 C, M,
CON, A, a: II = 583/84.
Av. DNMAV-RASPPA
203. AE ↓ 6,07 g, 23x22 mm,
MIB, II, p. 115, nr. 70 D, K,
CON, ?, a: = 586/87.
204. AE ↓ 5,11 g, 20 mm,
MIB, II, p. 115, nr. 70 D, K,
CON, A, a: I = 588/89.
205. AE ↑ 5,85 g, 23 mm,
MIB, II, p. 116, nr. 70 D, K,
CON, Δ, a: II = 589/90.
206. AE ↓ 5,45 g, 19x17,5 mm,
MIB, II, p. 124, nr. 113D, K,
TES, a: X = 591/92.
207. AE ↘ 3,90 g, 21,5x20 mm,
MIB, II, p. 116, nr. 69 D, K,
CON, A, a: X= 591/92.
208. AE ↓ 5,23 g, 20x18,5 mm,
MIB, II, tip general, K,
CON, ?, a: 582-602.
Av: TIbPPAV

NĂVODARI-Limba Oii

Justin II

209. AE ↓, 1,72 g, 17x14 mm,
MIB, II, p. 97, nr. 45, €,
CON, Δ, a: 565-578.

OLTINA-Capu Dealului

Justinian I

210. AE ↓ 16,02 g, 30 mm,
MIBE, p. 126, nr. 84, M,
CON, B, a: 527-537.
211. AE ↓ 18,00 g, 30,5 mm,
MIBE, p. 126, nr. 84, M,
CON, Γ, a: 527-537.

OVIDIU

Justinian I

212. AE ↓ 14,97 g, 34,5 mm,
MIBE, p. 129, nr. 95 a, M,
CON, A, a: X/ VI = 542/43.

PANTELIMONU DE SUS-ULMETUM

Anastasius I

213. AE ↓ 17,64 g, 34,5 mm,
MIBE, p. 87, nr. 27, M,
CON, B, a: 512-517.

Justin I

214. AE ↘ 6,21 g, 24x22 mm,
MIBE, p. 100, nr. 42 a, K,
NIK, A, a: 518-522.

Justinian I

215. AE ↘ 14,54 g, 29,5x28 mm,
MIBE, p.127, nr. 85, M,
CON, B, a: 537/38.

216. AE ↖ 1,67 g, 14 mm,
MIBE, p. 133, nr. 99, I,
CON, a: X/X/II = 548/49.

217. AE ↘ 17,50 g, 33x31 mm,
MIBE, p.130, nr. 95 a, M,
CON, €, a: X/X/Ç =552/53.

218. AE ↓ 2,82g, 18x16 mm,
MIBE, p. 133, nr. 99, I,
CON, a: X/X/X/II ? = 558/59 ?

Justin II

219. AE ↓ 5,34 g, 21x18,5 mm,
MIB, II, p. 102, nr. 70 a, K,
TES, a: Δ = 568/69.

220. AE ↓ 12,22 g, 30,28 mm,
MIB II, p. 98, nr. 46 b, M,
NIK, B, a: XI = 575/76.

Mauriciu-Tiberiu

221. AE ↓ 4,86 g, 23x20 mm,
MIB, II, p. 115, nr. 69 B, K,
CON, ?, a: ? = 582/83-583/84.

222. AE ↓ 4,79 g, 21 mm,
MIB, II, p. 115, nr. 70 D, K,
CON, B, a: II Ç = 589/90.

223. AE ↓ 4,55 g, 21 mm,
MIB, II, p. 115, nr. 70 D, K,
CON, B, a: ÇI/I = 589/90.

TÂRGUȘOR-ESTER

Focas

224. AE ↓, 12,16 g, 33 mm,
surfrapare pe Justinian I, M,
CON, a: 527-537.
MIB, II, tip general, XXXX,
CON, a: 603-610

TOPALU

Anastasius I

225. AE ↓ 11,21 g, 26 mm,
MIBE, p. 86, nr. 26, M,
CON, A, a: 507-512.

226. AE ↓ 14,13 g, 32 mm,
MIBE, p. 87, nr. 27 M,
CON, A (Δ), a: 512-517.

227. AE ↓ 15,60 g, 30,5 mm,
MIBE, p. 87, nr. 27, M,
CON, Δ, a: 512-517.

Justin I

228. AE ↓ 16,22 g, 29 mm,
MIBE, p. 96, nr. 11, M,
CON, A, a: 518-522.

229. AE ↓ 15,95 g, 33,5 mm,
MIBE, p. 96, nr. 11 M,
CON, A, a: 518-522.

230. AE ↑ 15,65 g, 30 mm,
MIBE, p. 96, nr. 11, M,
CON, A, a: 518-522.

231. AE ↑ 15,13 g, 32 mm,
MIBE, p. 96, nr. 11, M,
CON, B, a: 518-522.

232. AE ↑ 16,86 g, 31,5 x30 mm,
MIBE, p. 96, nr. 11 M,
CON, Δ, a: 518-522.

233. AE ↑ 15,36 g, 30,5x29 mm,
MIBE, p. 96, nr. 11, M,
CON, Δ, a: 518-522.

234. AE ↓ 18,30 g, 31,5x30 mm,
MIBE, p. 96, nr. 11, M,
CON, E, a: 518-522.

235. AE ↓ 16,62 g, 30 mm,
MIBE, p. 96, nr. 11 M,
CON, E, a: 518-522.

236. AE ↓ 14,62 g, 30 mm,
MIBE, p. 96, nr. 11, M,
CON, ?, a: 518-522.

237. AE ↑ 15,69 g, 29 mm,
MIBE, p. 96, nr. 12, M,
CON, Δ, a: 522-527.

238. AE ↑, 6,32 g, 25 mm,
MIBE, p. 97, nr. 19, K,
CON, Γ, a: 522-527.

239. AE ↓ 14,55 g, 32 mm,
MIBE, p. 102, nr. 61, M,
KYZ, A, a: 522-527.

Justinian I

240. AE ↑ 14,78 g, 31 mm,
MIBE, p. 126, nr. 84, M,
CON, A (Δ), a: 527-537.

241. AE ↓ 14,70 g, 32,5 mm,
MIBE, p. 126, nr. 83, M,
CON, A, a: 527-537.

242. AE ↓ 22,57 g, 38x36 mm,
MIBE, p. 129, nr. 95 a, M,
CON, Δ, a: X/III = 539/40.

243. AE ↑, 4,30 g, 19 mm,
MIBE, p. 133, nr. 96, I,
CON, a: X/ 4I = 542/43.

244. AE ↓ 19,22 g, 34 mm,
MIBE, p. 136, nr. 113 a, M,
NIK, A, a: X/ 4 /II = 543/44.

245. AE ↓ 17,00 g, 35 mm,
MIBE, p. 140, nr. 120 c, M,
KYZ, A, a: X/ 4 II = 543/44.

246. AE ↓ 17,29 g, 36 mm,
MIBE, p. 136, nr. 113 b, M,
NIK, B, a: X/ $\mathcal{C}$ II/I = 544/45.

247. AE ↓ 17,77 g, 31,5 mm,
MIBE, p. 130, nr. 95 a, M,
CON, Δ, a: X/X/II = 548/49.

248. AE ↘ 16,02 g, 29,5 mm,
MIBE, p. 130, nr. 95 a, M,
CON, A, a: X/X/II/II = 550/51.

249. AE ↘ 16,18 g, 29,5 mm,
MIBE, p. 130, nr. 95 a, M,
CON, A, a: X/X/ $\mathcal{C}$ I/ = 554/55.

250. AE ↓ 15,90 g, 32 mm,
MIBE, p. 130, nr. 95 a, M,
CON, Δ, a: X/X/ $\mathcal{C}$ I /II = 555/56.

251. AE ↓ 19,02 g, 34x31 mm,
MIBE, tip general, M,
??, B, a: X/X/X/I (I) = 557/58 sau
558/59.

Justin II

252. AE ↓ 13,08 g, 27x26 mm,
MIB II, p. 94, nr. 43 a, M,
CON, € , a: II/II = 568/69.

253. AE ↓ 13,42 g, 30x28 mm,
dublă frapă Rv.
MIB, II, p. 98, nr. 46 a, M,
NIK, A, a: II/II, 568/69.

254. AE ↘ 13,52 g, 31,5x27,5 mm,
MIB, II, p. 94, nr. 43 a, M,
CON, B, a: $\mathcal{C}$ = 570/71.

255. AE ↘ 13,59 g., 30 mm,
MIB, II, p. 95, nr. 43 d, M,
CON, Δ, a: $\mathcal{C}$ = 570/71.

256. AE ↑ 5,38 g, 22x21 mm,
MIB, II, p. 96, nr. 44 a, K,
CON, Δ, a: $\mathcal{C}$ = 570/71.

257. AE ↑ 12,42 g, 30x28 mm,
MIB II, p. 98, nr. 46 a, M,
NIK, B, a: $\mathcal{C}$ = 570/71.

258. AE ↓ 6,07 g, 20 mm,
MIB II, p. 102, nr. 70 a, K,
TES., a: Z = 571/72.

259. AE ↑ 5,56 g, 20x19 mm,
MIB, II, p. 182, nr. 70 a, K,
TES., a: $\mathcal{C}$?/II = 571/72 ?

260. AE ↑ 11,31 g, 27,5 mm,
MIB, II, p. 99, nr. 50 b, M,
KYZ, A, a: X/II = 576/77.

261. AE ↓ 5,40 g, 21,5x19,5 mm,
MIB, II, p. 102, nr. 70 f., K,
TES., a: X/II = 576/77.

Mauriciu-Tiberiu

262. AE ↑ 9,40 g, 30 mm,
MIB, II, p. 113, nr. 67 D, M,
CON, €, a: $\mathcal{C}$ = 587/88, var.
TiberPPA.

263. AE ↓ 11,47 g, 27 mm,
MIB, II, p. 117, nr. 75 D, M,
NIK, A, a: $\mathcal{C}$ = 587/88.

264. AE ↑ 5,61 g, 24x22 mm,
dublă frapă Rv.,
MIB, II, tip general, ??

VADU

Justin II

265. AE ↓ 12,60 g, 31x29,5 mm,
MIB, II, p. 94, nr. 43 a, M,
CON, Δ, a: II/II = 568/69.

266. AE ↑1,80 g, 16x13,5 mm,
MIB, II, p. 97, nr. 45, €,
CON, ?, a: 565-578.

PASSIM
Mauriciu-Tiberiu

267. AE ↓4,31 g, 21 mm,
MIB, II, p. 115, nr. 70 D, K,
CON, ?, a: = 587/88.

BIBLIOGRAFIE

ANGELOVA, PENCEV 1989 - St. Angelova, Vl.Pencev, *Srebărno sǎkrovisce ot Silistra*, Archeologija, 31 (1989), 2, p. 38-43.

BOUNEGRU, ADUMITROAEI 2005-2006 - O.Bounegru, M.Adumitroaei, „*Life (after Town) in Town*” in *Scythia Minor. Interpretări stratigrafice*, Peuce, 3-4 (2005-2006), p. 259-282.

CUSTUREA 2004-2005 - G. Custurea, *Date noi privind circulația monedei bizantine în Dobrogea (sec. V-VII)*, Pontica, 37-38 (2004-2005), p. 491-536.

CUSTUREA, CLIANTE 2006 - G. Custurea, Tr.Cliante, *Monede bizantine descoperite în Dobrogea (sec. VI-VII)*, Pontica, 39 (2006), p. 423-434.

CUSTUREA, VERTAN, TALMAȚCHI 1999 - G.Custurea, A. Vertan, G. Talmațchi, *Descoperiri monetare în Dobrogea (XIII)*, Pontica, 32 (1999), p. 347-365.

DIMITROV 1982 - M.Dimitrov, *Preglead vîrhu monetnata țirkulația v. Dionisopolis prez rannoto srednovekovie (VI-XI v.)*, Numizmatika, 16 (1982), 1, p. 33-40.

DIMITROV 1995 - M.Dimitrov, *Monetite ot Dionisopolis-Kavarna: izvor za administrativnata, politiceskata i stopanskata istorija na Severozapadnoto cernomorie ot IV v. pr X r. do predata na XV vek*, Dobrudja, 12 (1995), p. 173-179.

DOBRE 1995 - M.Dobre, *L'impact de la réforme d'Anastase sur la circulation monétaire à Durostorum*, Dobrudja, 12 (1995), p. 122-132.

GÂNDILĂ 2003-2005 - A.Gândilă, *Sixth-to-Seventh Century coin Circulation in Dobrudja*, CN, 9-11 (2003-2005), p. 109-166.

GÂNDILĂ 2007 - A.Gândilă, *Greek imperial, Roman, Byzantine and Ottoman coin finds from Capidava (1966-2006) in the Collection of the National History Museum of Romania*, Pontica, 40 (2007), p. 607-623.

HAHN 1975 - W.Hahn, *Moneta Imperii Byzantini, von Justinus II. bis Phocas (565-610)*, II, Viena.

IACOB 2007 - M. Iacob, *La circulation monétaire à (L)ibida (Mésie Inférieure) du Ve jusqu'au début du VIIe siècle*, comunicare la Congresul internațional „Monety bizantynskie w Europie Środkowej między V a X wickiem”, Krakow, 23-26 IV. 2007.

IVANOV 1995 - V.Ivanov, *Niakolko monetni nahodki ot Iuzna Dobrudja*, Dobrudja, 12 (1995), p. 310-312.

KUZMANOV 1975 - G.Kuzmanov, *Sǎkroviște ot rannovizantiiski moneti va nos Kaliakra*, Vekove, 4 (1975), 4, p. 77-80.

MADGEARU 1997a - Al.Madgearu, *Continuitate și discontinuitate culturală la Dunărea de Jos în secolele VII-VIII*, București.

MADGEARU 1997b - Al.Madgearu, *The Downfall of the Lower Danubian Late Roman Frontier*, RRH, 36 (1997), 3-4, p. 315-336.

MADGEARU 1998 - Al.Madgearu, *The Last period of the Danubian Limes (576-619 A.D.)*, Studia Danubiana, Pars Romaniae. Series Symposia, I, București, p. 221-228.

MADGEARU 2007 - Al.Madgearu. *The End of the Lower Danubian Limes: a violent or a Peaceful process?*, Studia Antiqua et Archaeologica, 12, p. 151-168.

MORRISON, POPOVIĆ, IVANISEVIĆ 2004 - C.Morrison, Vl.Popocić, V.Ivanisević, *Les Trésors monétaire byzantins des Balkans et d'Asie Mineure (491-713)*, Réalités Byzantines, 13, Paris.

OBERLÄNDER-TÂRNOVEANU 1996 - E.Oberländer-Târnoveanu, *Monnaies byzantines des VIIe – Xe siècles découvertes à Silistra dans la collection de l'académicien Péricle Papahagi conservées au Cabinet des medailles du Musée National d'Histoire de Roumanie*, CN, 7 (1996), p. 97-127.

OBERLÄNDER-TÂRNOVEANU 2003 - E.Oberländer-Târnoveanu, *La monnaie dans l'espace rural byzantin des Balkans orientaux – un essai de synthèse au commencement du XXI- siècle*, Peuce, 1(14) (2003), p. 341-412.

PARUŞEV 1991 - V.Paruşev, *Anticini moneti ot Kaliakra*, Izvestija-Varna, 27 (42) (1991), p. 20-31.

POENARU-BORDEA, OCHEŞEANU, POPEEA 2004 - Gh.Poenaru Bordea, R.Ocheşeanu, Al.Popeea, *Monnaies byzantines du Musée de Constanța (Roumanie)*, Wetteren

SÂMPETRU 1994 - M.Sâmpetru, *Orașe și cetăți romane târzii la Dunărea de Jos*, București.

TORBATOV 1998 - S.Torbatov, *Rano vizantitijsko zlatno monetna sâcrovişce ot Zaldapa (Provincija Skitija)*, Num. i Sfrag. 5 (1998), 1, p. 64-69.

TORBATOV 2002a - S.Torbatov, *Monetnata ĩirkulaĳja v gradişceto kraj Odărĳi*, 310 g. pr. XR- 610 g. sl. HR, Veliko Târnovo.

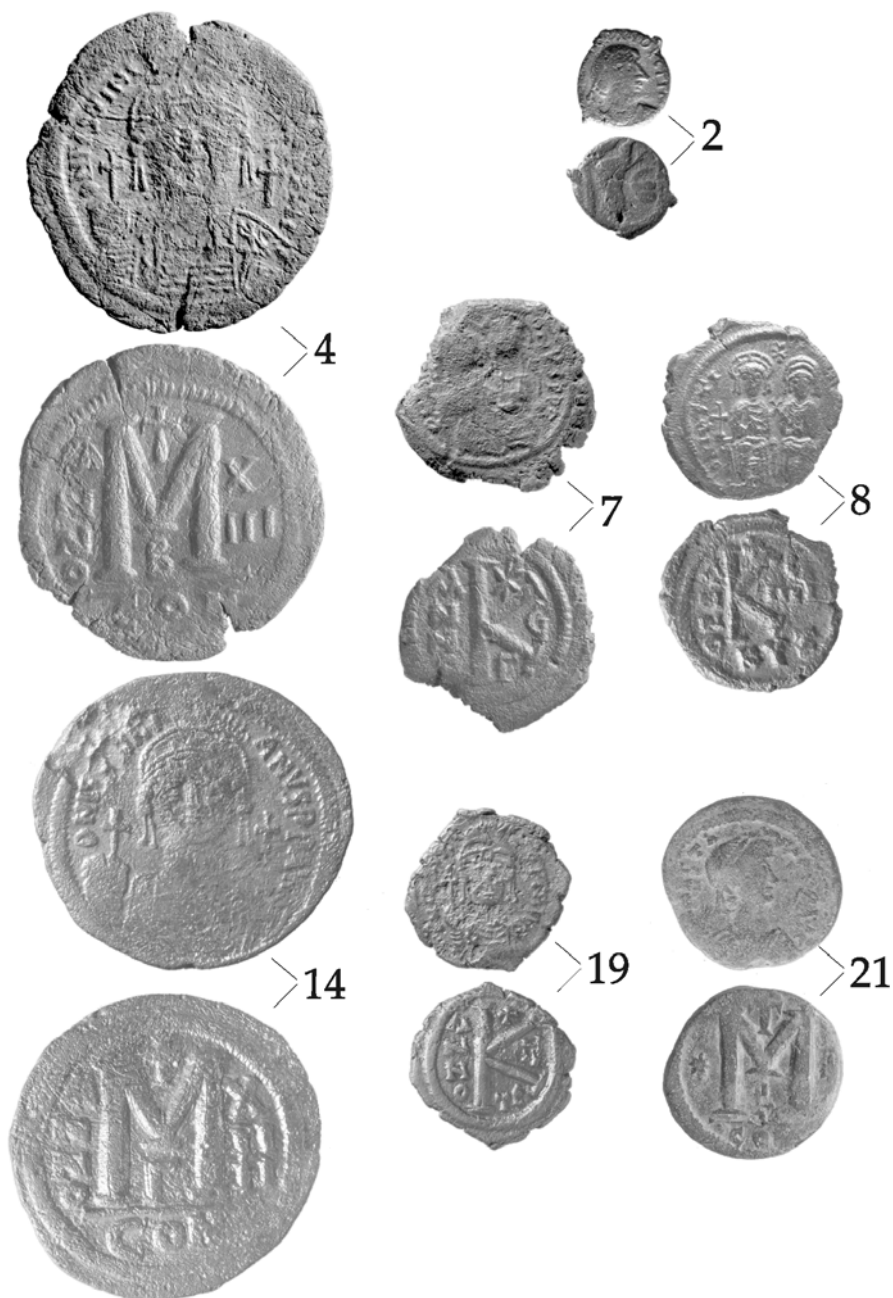
TORBATOV 2002b - S.Torbatov, *Ukreĳpiternata sistema na provinĳija Skitija (kraija na III-VII v.)*, Veliko Târnovo

ZUGRAVU 2005 - N.Zugravu, *Antichitatea târzie*, Iași.

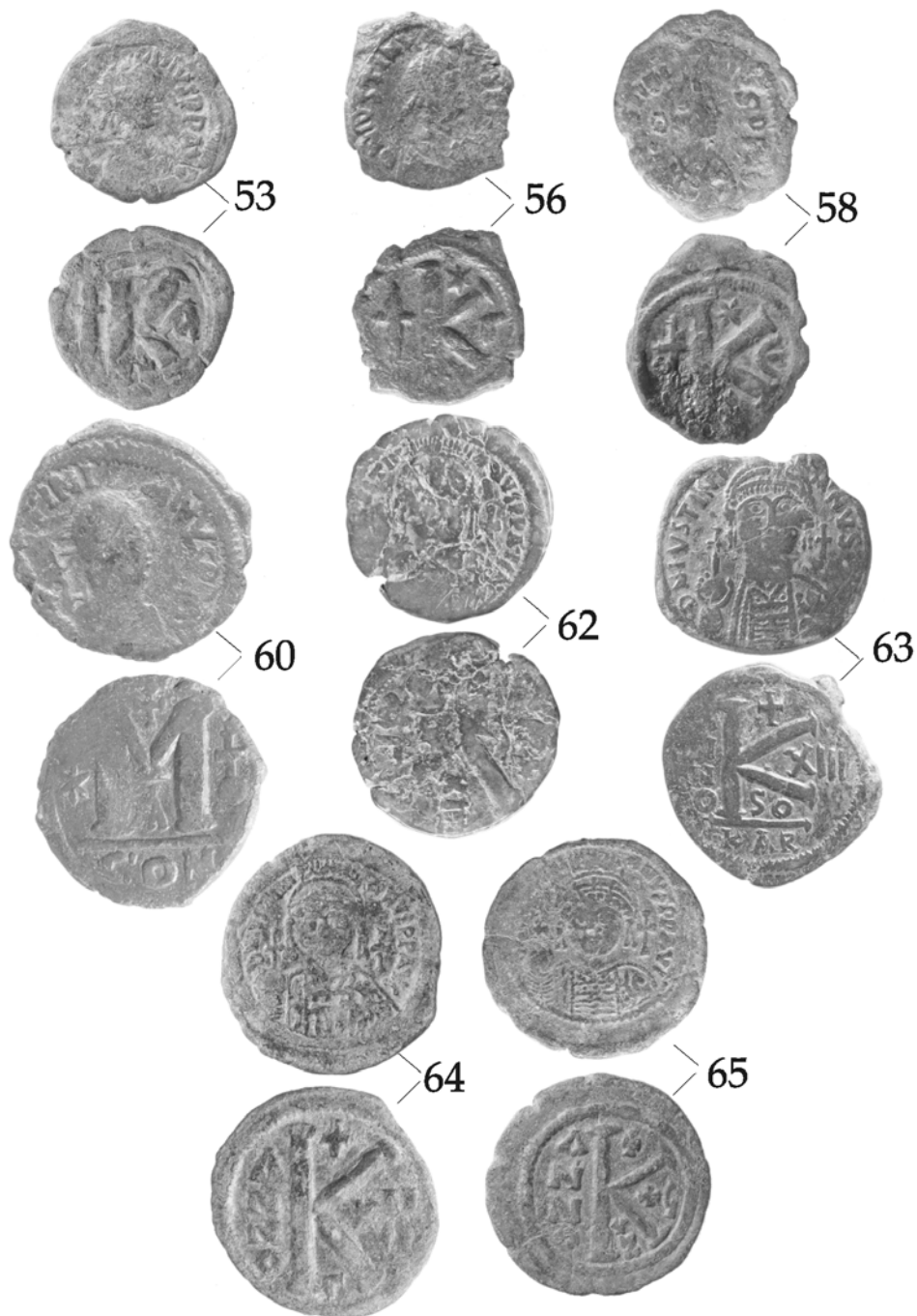
LEGENDA

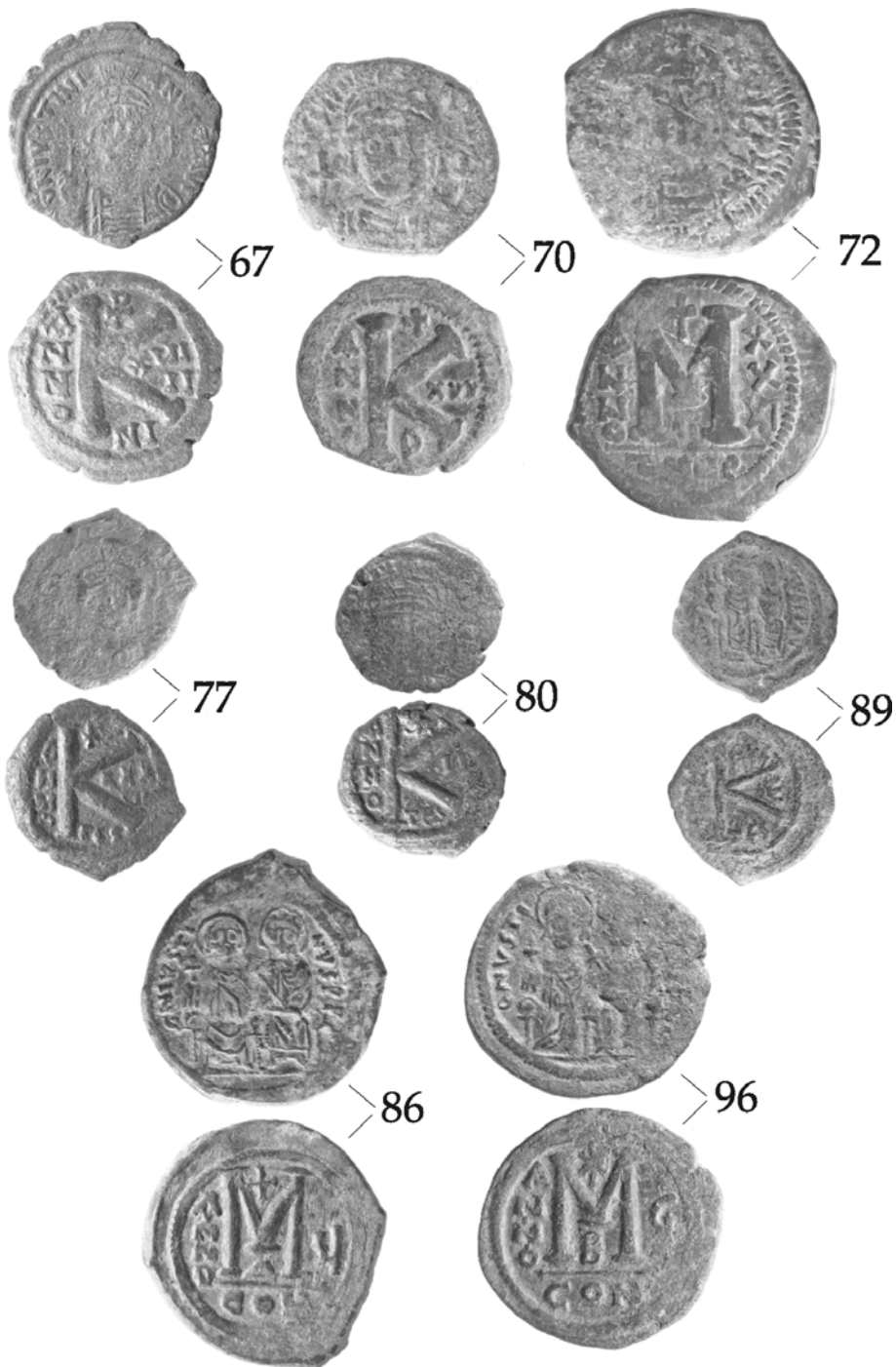
- 1 monedă
- 2-5 monede
- ◐ 6-10 monede
- 10-30 monede
- △ 31-100 monede
- ◊ peste 100 monede

99

102

105

111

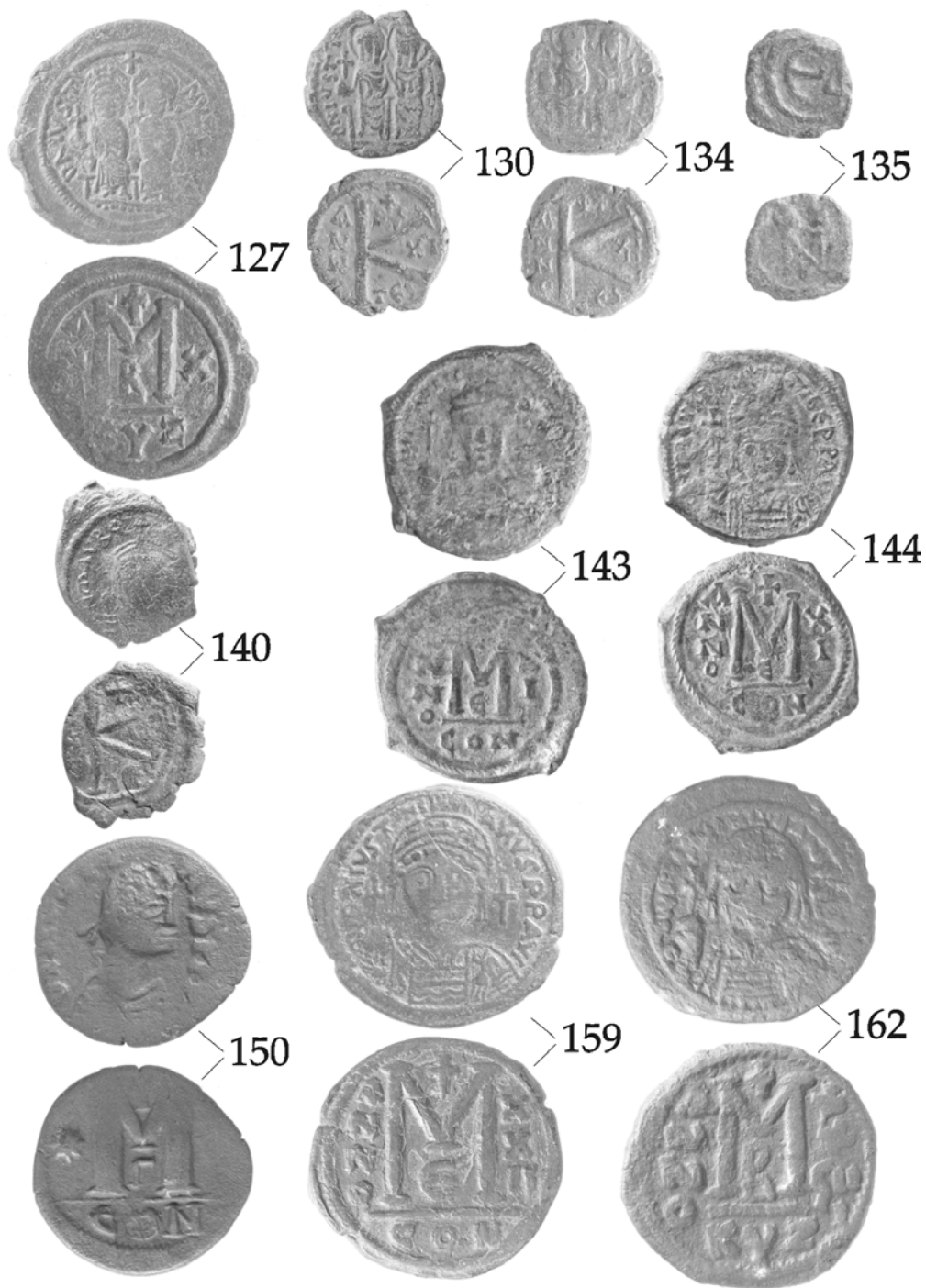
112

115

119

245

246

253

255

258

260

261

NEW BYZANTINE MONETARY DISCOVERIES IN DOBRUDJA (5th – 7th CENT)

Abstract

The author publishes a number of 267 Byzantine coins from the 5th – 7th cent. discovered in Dobrudja. The pieces come either from archaeological sites like Adamclisi, Capidava, Hârşova, Pantelimonul de Sus, either from private collections.

Some pieces worth being individualized. Piece no. 2 is a rare issue from Justinus I, the "*officina*" of pieces no. 102 and no. 111 is original and piece no. 202 has a different reading legend to the MIB, II catalogue.

The author is also making some remarques concerning the circulation of the early Byzantine coin on the territory of Dobrudja. Starting with the monetary reform of Anastasius I, the emperors' issues spread in the towns and the big fortresses and only sporadically in the rural area. From the analyze of the spreading discoveries one can notice that from a number of 101 sites, in 40 among them only one coin has been discovered. We notice, therefore, a weak monetary circulation in the rural area. After the first half of the 6th cent., the monetary circulation gets a "isolated" character, limited to towns and their surroundings. Only after the years 616-619 this phenomenon becomes symbolic up to its total disappearance after 680. The multiplication of the precious metal coins during the second half of the 7th cent. shows the military aspect of the monetary penetration in the epoch.